

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ,
ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

Наталія МЕТЕЛЕНКО

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Інноваційні проєкти в підприємстві та торгівлі
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
(назва освітнього ступеня)
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
(шифр, назва спеціальності)
спеціалізації / предметної спеціальності _____
(шифр і назва)
освітньо-професійна програма Економіка підприємства та
(назва)
управління бізнесом

Укладач: Мержинський С.К., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
інформаційної економіки, підприємництва та фінансів
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 1 від "29" серпня 2023 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

О.О. Шапуров

(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Гарант ОП

(підпис)

В.В. Голомб

(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового
інституту
ім. Ю.М. Потебні

Протокол № 1 від "30" серпня 2023 р.
Голова науково-методичної ради

(підпис)

Т.А. Шарапова

(ініціали, прізвище)

Погоджено:
Відповідальний за секцію «Економічні
науки»

(підпис)

О.О. Шапуров

(ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін Професійної підготовки спеціальності (вказати цикл, до якого належить програма, відповідно до ОПП та навчального плану)	
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
		2-й	1-й
Освітньо-професійна програма Економіка підприємства та управління бізнесом	Змістових модулів – 6	Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні	
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	114 год
		Вид підсумкового семестрового контролю:	
		екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційні проекти у підприємстві та торгівлі» є навчання студентів сучасним теоретичним та практичним знанням і навичкам роботи над інноваційними проектами, формування системи знань щодо особливостей інноваційного підприємництва і практичних навичок у створенні і управлінні інноваційними проектами у підприємстві, підготовка студентів до участі в програмах підтримки інноваційних проектів, опанування специфіки сучасного методичного інструментарію та особливостей його застосування у підприємницькій діяльності, торгівлі та біржовій діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є оволодіння студентами такого теоретичного рівня знань і практичних навичок, який дозволить їм самостійно здійснювати забезпечення інноваційного розвитку підприємства, управління інноваційними проектами в сфері підприємницької діяльності, торгівлі та біржовій діяльності, застосовуючи адекватний інструментарій і сучасні методи для аналізу даних і прийняття оптимальних рішень у різноманітних сферах підприємницької діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та / або біржових структур.</p> <p>СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та / або біржовій діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати економічну діагностику діяльності суб'єктів господарювання та досліджувати тенденції розвитку економіки регіону та країни.</p>	<p>Методи:</p> <p>Дослідницький (самостійна робота, індивідуальні завдання).</p> <p>Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (евристичні; дослідницькі).</p> <p>Практичні методи (кейс-методи, складання, контрольні роботи).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення реальних ситуацій).</p>
<p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР 6. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.</p> <p>ПР 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та / або біржової діяльності.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, із застосуванням СЕЗН Moodle)</p> <p>Контрольні заходи:</p> <p>теоретичне тестування за змістовим модулем, підсумкове тестування</p>

<p>ПР 11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p>ПР 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну економічну</p>	
---	--

Міждисциплінарні зв'язки. «Інноваційні проекти в підприємстві та торгівлі», як навчальна дисципліна, тісно пов'язана з такими дисциплінами як: «Публічні закупівлі та електронна комерція», «Інтелектуальний бізнес».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи інноваційного розвитку підприємницької діяльності

Змістовий модуль 1. Інновації та ключові поняття інноваційного розвитку в підприємстві.

Циклічні закономірності в економіці. Теорії циклічного економічного розвитку. Циклічність інноваційного розвитку. Інноваційні кластери і економічний розвиток. Вплив технологічних укладів на економічний розвиток. Інновації: економічна суть, класифікація, типи. Сутність інноваційної діяльності. Інноваційний продукт і інноваційна продукція. Інноваційний розвиток підприємства: сутність, напрями, принципи.

Змістовий модуль 2. Сучасні форми інноваційного розвитку підприємств.

Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Управління вибором напрямків і варіантів інноваційного розвитку підприємства. Способи вимірювання рівня розвитку інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

Сутність інноваційної інфраструктури. Інфраструктура ринку інновацій та його складові. Особливості формування вітчизняної інноваційної інфраструктури. Комерціалізація та форми передачі технологій на ринку інновацій. Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.

Змістовий модуль 3. Глобальні та національні інноваційні системи.

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій у контексті інноваційного розвитку. Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації. Оцінка інформаційно-комунікаційних технологій у контексті розвитку інноваційної економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій. Складові національної інноваційної системи та рівень їх розвитку в Україні. Структура національної інноваційної системи. Передумови і проблеми створення національної інноваційної системи в Україні. Зарубіжний досвід формування національних інноваційних систем.

Розділ 2. Управління інноваційними проектами у підприємстві та торгівлі

Змістовий модуль 4. Маркетинг інноваційних проектів у підприємстві та торгівлі.

Сутність і класифікація маркетингових інновацій. Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції. Формування інструментарію маркетингу інновацій на основі функціональних послідовностей інноваційного процесу. Управління торговою маркою та аналіз франчайзингової форми використання брэнда в контексті інноваційного маркетингу. Формування критеріальної бази для оцінки альтернатив маркетингових інноваційних рішень.

Змістовий модуль 5. Проектне управління інноваціями на підприємстві.

Стратегічний інноваційний розвиток підприємства. Етапи інноваційної стратегії підприємства. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Проектне управління інноваціями на підприємстві. Фінансово-економічні критерії ефективності інвестиційних проектів.

Змістовий модуль 6. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку у підприємстві та торгівлі. Управління ризиками.

Система механізмів інвестування. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позикових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів. Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій. Суть ризиків та особливості їх прояву в інноваційній діяльності підприємств. Чинники формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства. Методи аналізу ризику при оцінюванні доцільності інноваційних проектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні Заняття, год		Семінарські/ Практичні /лабораторні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
		о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	15	4	2	3	2	1	-	11	13	3	5	8
2	15	4	-	3	-	1	-	11	15	3	5	8
3	15	5	-	3	-	2	-	10	15	3	5	8
4	15	5	4	3	2	2	-	10	13	3	5	8
5	15	6	-	4	-	2	-	9	15	4	5	9
6	15	6	-	4	-	2	2	9	13	4	5	9
Усього за змістові модулі	90	30	6	20	4	10	2	60	84	20	40	60

Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30	30			40	
Загалом	120							100				

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Інновації та ключові поняття інноваційного розвитку в підприємстві	3	2
2	Сучасні форми інноваційного розвитку підприємств	2	-
	Інноваційна інфраструктура	1	-
3	Глобальні та національні інноваційні системи	2	-
	Державна підтримка інноваційного підприємництва	1	-
4	Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції	2	2
	Інструментарій маркетингу інновацій у підприємстві та торгівлі	1	-
5	Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	2	-
	Проектне управління інноваціями на підприємстві	2	-
6	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку у підприємстві та торгівлі	2	-
	Ризики в інноваційній діяльності підприємств	2	-
Разом		20	4

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Інновації та ключові поняття інноваційного розвитку в підприємстві	1	-
2	Сучасні форми інноваційного розвитку підприємств	1	-
3	Глобальні та національні інноваційні системи	2	-

4	Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції	1	2
	Інструментарій маркетингу інновацій у підприємстві та торгівлі	1	-
5	Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства	1	-
	Проектне управління інноваціями на підприємстві	1	-
6	Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку у підприємстві та торгівлі	1	-
	Ризики в інноваційній діяльності підприємств	1	-
Разом		20	2

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Виконання теоретичних завдань 1	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 1 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюються від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 1		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 1	2			8

2	Виконання теоретичних завдань 2	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 2		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 2	2			8

1	2	3	4	5
3	Виконання теоретичних завдань 3	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 3		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 3	2			8

4	Виконання теоретичних завдань 4	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	3
	Виконання практичних завдань, ситуацій 4		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 4	2			8
1	2	3	4	5
5	Виконання теоретичних завдань 5	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми 5 завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 4 балів з урахуванням відповідей	4
	Виконання практичних завдань, ситуацій 5		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 5	2			9

6	Виконання теоретичних завдань 6	Теоретичні та ситуаційні завдання до теми завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ	Завдання оцінюється від 1 до 3 балів з урахуванням відповідей	4
	Виконання практичних завдань, ситуацій 6		Розв'язання практичних задач, ситуацій за змістовним модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням правильності виконання та повноти розкриття.	5
Усього за ЗМ 6	2			9
Усього за змістові модулі	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Екзамен	Тестування	Тестування передбачає обмежену у часі (1 година 20 хвилин) відповідь на питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 40. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль	1			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Пойда-Носик Н., Черленяк І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
2. Микитюк П. П, Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
3. Bruce W. Tuckman, Mary Ann C. Jensen. Stages of Small-Group Development Revisited. URL: http://faculty.wiu.edu/P-Schlag/articles/Stages_of_Small_Group_Development.pdf

Додаткова:

1. Беекман Б. , Ньювенхаус Р. Місто стартапів Startup City. Greencubator: MVP видання, 2016. 190 с.
2. Брайан Трейсі. Як керують найкращі. Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля" 2017. 208 с.
3. Охріменко О., Скоробогатова Н., Манаєнко І., Яресько Р. Управління інноваційними проектами в умовах міжнародної інтеграції : монографія. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2018. 262 с.
4. Ворона Т. Стартап на мільйон: як українці заробляють статки на технологіях. Харків: Vivat. 2017. 224 с.
5. Дорф Б., Бленк С. Священна книга стартапера. Як побудувати успішну компанію. Київ: Наш формат. 2018. 512 с.
6. Остервальдер О., Пінье І. Створюємо бізнес-модель. Київ: Наш формат. 2017-2022 р. 288 с.

Інформаційні ресурси:

1. Стан науково-інноваційної діяльності в Україні в 2020 р. Науково-аналітична записка. Київ : УкрІНТЕІ, 2021, 39 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/2021/06/23/AZ.nauka.innovatsiyi.2020-29.06.2021.pdf> (дата звернення: 08.08.2023).
2. Наука та інновації. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ni.htm (дата звернення: 05.08.2023).
3. Наукова та інноваційна діяльність України. Статистичний збірник (архів). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm (дата звернення: 06.08.2023).
4. Про інноваційну діяльність : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 07.08.2023).
5. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 06.07.2023).